

Konsultacje obywatelskie nt. przyszłości UE

wg stanu na 25.09.2018

MATERIAŁY OIDE

W 2017 prezydent Francji Emmanuel Macron sformułował propozycję zorganizowania w 2018 r. konwencji demokratycznych na temat przyszłości UE. Propozycja została przeanalizowana w raporcie Komisji ds. UE francuskiego Zgromadzenia Narodowego i podjęta przez unijne instytucje.

W opracowaniu przedstawiono dokumenty francuskie, dokumenty UE będące reakcją na francuską inicjatywę i publikacje.

Więcej publikacji patrz.: [Konsultacje obywatelskie nt. przyszłości UE](#) – bibliografia OIDE

Słowa kluczowe: dalszy rozwój UE, traktaty europejskie, reforma instytucjonalna

Spis treści

- I. KALENDARIUM
 - II. DOKUMENTY I PUBLIKACJE
-

I. KALENDARIUM

- **3 lipca 2017** podczas wystąpienia w parlamencie francuskim (por. pkt 1), 7 września 2017 w Atenach (por. pkt 2) oraz 26 września 2017 na Uniwersytecie Paris-Sorbonne (por. pkt 3) prezydent Francji **Emmanuel Macron sformułował propozycję zorganizowania w 2018 r. konwencji demokratycznych.**

Zdaniem prezydenta, Unia nie może podążać dalej bez swoich obywateli. Dlatego należy przyjąć nową metodę reformy UE opartą nie na negocjacjach traktatowych za zamkniętymi drzwiami, a na przedstawieniu proponowanych kierunków rozwoju UE obywatelom Unii do debaty. Wyniki konwencji demokratycznych stworzą fundament pod reformę Unii w ciągu najbliższych 10-15 lat. Konwencje miałyby być organizowane, na zasadach otwartości i przejrzystości, we wszystkich chętnych państwach członkowskich i skoncentrowane wokół wspólnych pytań, w celu zidentyfikowania przyszłych kierunków rozwoju UE.

Przewodniczący Komisji Europejskiej **Jean-Claude Juncker** w orędziu o stanie Unii wygłoszonym **13 września 2017**, apelując o większe zaangażowanie parlamentów i społeczeństwa obywatelskiego w prace nad przyszłością Unii, poparł pomysł prezydenta Macrona, aby w 2018 r. zorganizować demokratyczne konwencje w całej Europie (por. pkt 4).

- **7 grudnia 2017**, jako wkład do realizacji propozycji prezydenta Francji, **Komisja ds. UE francuskiego Zgromadzenia Narodowego opublikowała raport** nt. konwencji demokratycznych na rzecz reformy UE (por. pkt 6 i 15).

W raporcie zaproponowano:

- organizowanie konwencji w oparciu o kartę podpisaną przez chętne państwa członkowskie, określającą ogólne zasady konwencji i wspólne pytania,
- czas trwania od 9 maja 2018 do października 2018,

- konsultacje obejmujące swym zasięgiem jak najszersze kręgi społeczeństw europejskich, organizowane przez państwa przy wsparciu instytucji UE,
- proces konwencji obejmujący konsultacje elektroniczne na poziomie europejskim, debaty na poziomie lokalnym, debaty sektorowe oraz wydarzenia towarzyszące.

➤ **14 lutego 2018 Komisja Europejska**, jako wkład na lutowy szczyt szefów państw i rządów, opublikowała:

- komunikat dotyczący wariantów instytucjonalnych w celu zwiększenia skuteczności działania Unii Europejskiej (**COM(2018) 95**, por. pkt 7) oraz

- zalecenie w sprawie uwydatnienia europejskiego charakteru i usprawnienia procesu wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2019 (**C(2018) 900**, por. pkt 8).

KE w pkt 5 dokumentu COM(2018) 95 odniosła się do inicjatywy prezydenta E. Macrona, podsumowując m.in. reakcję innych państw członkowskich, i zwróciła się o wspieranie w najbliższych miesiącach krajowych debat publicznych na temat przyszłości Europy, w kontekście przygotowań do szczytu w Sybinie 9 maja 2019 r. oraz wyborów do PE również w maju 2019.

KE przypominała, że od 2015 organizuje dialogi obywatelskie z udziałem członków Komisji, posłów do PE, przedstawicieli rządów, władz lokalnych i regionalnych oraz przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego. Zapowiedziała jednocześnie, że do maja 2019 zamierza zorganizować około 500 kolejnych dialogów obywatelskich (por. pkt. 25).

KE zadeklarowała również, że będzie dzielić się z państwami członkowskimi swoimi doświadczeniami w organizowaniu dialogów obywatelskich oraz jest gotowa zaoferować pomoc, na przykład przez powiązanie procesu debat w państwach z konsultacjami internetowymi organizowanymi przez KE na temat przyszłości Europy, które mogłyby potrwać do 9 maja 2019 (por. pkt 24).

➤ **23 lutego 2018**, w ramach agendy przywódców (pkt 5), odbył się **nieformalny szczyt szefów państw i rządów UE**, na którym omawiano kwestie instytucjonalne (pkt 9).

Podczas konferencji prasowej po szczycie prezydent E. Macron potwierdził, że gotowość uczestnictwa w inicjatywie konsultacji demokratycznych zadeklarowało **26 państw członkowskich** (por. pkt 21).

➤ **14 marca 2018** w komunikacie nt. konsultacji obywatelskich **francuska minister ds. UE** określiła sposób organizacji konsultacji we Francji i koordynacji z pozostałymi państwami członkowskimi (por. pkt 10). Wcześniej, 16 lutego, wskazała siedem obszarów tematycznych, wokół których mogłyby koncentrować się konsultacje (por. pkt 16).

➤ **17 kwietnia 2018**, podczas debaty w PE na temat przyszłości UE, prezydent Francji Emmanuel Macron wyraził zadowolenie z zaangażowania wszystkich państw członkowskich, a także KE i PE w inicjatywę konsultacji obywatelskich (por. pkt 11).

➤ **19 kwietnia 2018** PE przyjął rezolucję w sprawie stosowania postanowień Traktatu dotyczących parlamentów narodowych, w której odniósł się do inicjatywy konsultacji obywatelskich w całej Europie i zaproponował ustanowienie corocznego europejskiego tygodnia, podczas którego posłowie parlamentów narodowych omawialiby jednocześnie sprawy europejskie z komisarzami i posłami do PE oraz zorganizowanie przez parlamenty narodowe i PE szeregu forów na temat przyszłości UE (por. pkt 12).

- **24 kwietnia 2018** Konferencja Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej w swoich konkluzjach ze spotkania w Tallinie podkreśliła znaczenie aktywnego udziału PE i parlamentów narodowych w debacie nad przyszłością UE, a także centralnej roli obywateli w tej debacie (nie odnosząc się bezpośrednio do inicjatywy konsultacji obywatelskich) (por. pkt 13).
- **25 kwietnia 2018** na marginesie posiedzenia Coreper II odbyło się spotkanie w sprawie wspólnych ram konsultacji obywatelskich (dokument niedostępny) (por. pkt 22).
- **9 maja 2018** Komisja Europejska uruchomiła konsultacje obywatelskie nt. przyszłości UE (por. pkt 20, 23 i 24). Konsultacje obejmują 12 pytań, opracowanych przy współpracy obywateli w ramach panelu obywatelskiego, który odbył się 5-6 maja (por. pkt 19). KE poinformuje państwa członkowskie o wynikach pierwszych sześciu miesięcy konsultacji na Radzie Europejskiej w grudniu 2018. Końcowy raport z konsultacji zostanie zaprezentowany w maju 2019 podczas szczytu w Sibiu.

Na stronie internetowej KE znalazły się również **linki do krajowych stron z informacjami o konsultacjach obywatelskich nt. przyszłości UE** w poszczególnych państwach członkowskich (por. pkt 23).

- **W Polsce debata o przyszłości Europy**, w ramach konsultacji obywatelskich, jest prowadzona pod egidą MSZ we współpracy z siecią Regionalnych Ośrodków Debaty Międzynarodowej. Na stronie internetowej MSZ są zamieszczane informacje o spotkaniach, w tym nagrania dyskusji. (por. pkt 25).
W ramach dialogu obywatelskiego organizowanego przez Komisję Europejską odbywają się w Polsce debaty z udziałem komisarzy. Informacje nt. spotkań można znaleźć na stronie KE (np. 26-28.09.18 – wiceprzewodniczący Komisji J. Katainen na konferencji Europejskiego Forum Nowych Idei w Sopocie, por. pkt 26).

II. DOKUMENTY

1. [Discours du Président de la République devant le Parlement réuni en congrès](#), 03.07.2017
2. [Speech by the President of the French Republic](#), 07.09.2017
3. [Initiative pour l'Europe - Discours d'Emmanuel Macron pour une Europe souveraine, unie, démocratique](#), 26.09.2017
4. [Orędzie o stanie Unii 2017](#), 13.09.2017
5. [Agenda przywódców](#) [EN]
6. [Rapport d'information déposé par la commission des affaires européennes sur les conventions démocratiques de refondation de l'Europe](#), 07.12.2017
– [Synteza raportu](#) (PL)
7. [Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady. Skuteczna Europa: warianty instytucjonalne w celu zwiększenia skuteczności działania Unii Europejskiej Wkład Komisji Europejskiej w nieformalne spotkanie przywódców w dniu 23 lutego 2018 r.](#), COM(2018) 95, 14.02.2018.
8. [Zalecenie w sprawie uwydatnienia europejskiego charakteru i usprawnienia procesu wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2019](#), C(2018) 900, 14.02.2018.
9. [Wyniki nieformalnego spotkania szefów państw i rządów](#), 23.02.2018.
10. [Communication : les consultations citoyennes sur l'Europe](#), Le compte-rendu, 14.03.2018

11. [Debata z prezydentem Francji Emmanuelem Macronem na temat przyszłości Europy \(debata\)](#), 17.04.2018.
12. [Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie stosowania postanowień Traktatu dotyczących parlamentów narodowych \(2016/2149\(INI\)\)](#)
13. [Konkluzje prezydencji](#), 23-24.04.2018
14. [Provisional agenda. Permanent Representatives Committee \(Part 2\)](#), 8239/1/18 REV 1, 24.04.2018

PUBLIKACJE

15. [Streszczenie głównych wątków raportu Komisji ds. UE francuskiego Zgromadzenia Narodowego – OIDE](#)
16. [French minister for European affairs calls on EESC to engage in project of public consultations across Europe launched by Emmanuel Macron](#), informacja prasowa z EKES, 16.02.2018.
17. Nominacher M. : [Let's talk about Europe. A review of the proposal for pan-European citizens' consultations](#), Jacques Delors Institut, 27.02.2018.
18. [Macron's citizens' consultation 'risk' worth taking, says minister](#), "EUObserver", 14.03.2018
19. [5-6 May: Citizens' Panel on the Future of Europe](#), informacja prasowa KE
20. [12 Questions for the Future of Europe: Commission Launches Online Citizens' Consultation](#), informacja prasowa KE, 09.05.2018.

STRONY INTERNETOWE

21. [Nagranie z konferencji prasowej po nieformalnym szczycie szefów państw i rządów](#), 22-23.02.2018.
22. [Coreper \(część II\), 25.4.2018](#), Informacje o posiedzeniu
23. [Consultation on the Future of Europe](#) – strona internetowa KE na temat możliwości udziału obywateli w debacie nad przyszłością UE
24. [Consultation on the Future of Europe](#) – strona internetowa KE z konsultacjami on-line nt. przyszłości UE
25. [Debata o Europie](#) – strona internetowa MSZ poświęcona konsultacjom obywatelskim na temat przyszłości UE
26. [Dialog obywatelski](#) – strona internetowa KE: kalendarz spotkań w ramach dialogu obywatelskiego